

Visietekst Groen en gezondheid

In het sterk verstedelijkte Vlaanderen met een hoge graad aan o.a. depressies, zelfmoord en obesitas is meer groen geen luxe maar een noodzaak. Om deze uitdagingen aan te gaan en milieuproblemen zoals fijnstof, hittestress of klimaatverandering tegen te gaan, kunnen we niet anders dan investeren in meer groen dichtbij alle mensen. Iedereen profiteert ervan. Zeker ook de kwetsbare groepen in onze maatschappij zoals kinderen, senioren, mensen met een fysieke of mentale beperking, gevangenen, asielzoekers, ...

De begrippen groen en gezondheid interpreteren we heel breed: 'groen' gaat over parken, natuurgebieden, tuinen, lanen, bermen, open landschappen, planten en dieren. En 'gezondheid' vullen we zowel fysisch, psychisch als sociaal in.

De partners die deze tekst ondertekenen, willen samen streven naar een mind switch. Nog te veel wordt vandaag gekeken naar de negatieve milieu-impact op de mens (bijvoorbeeld door milieuvervuiling), we moeten meer nog het positieve effect versterken. Groen als medicijn wordt nog te weinig benut.

Volgens een Nederlandse studie leidt 10% meer groen in de woonomgeving tot 400 miljoen euro besparing op de jaarlijkse zorgkosten. Investeren in meer natuurvriendelijke (zorg)tuinen, (stads)bossen, of natuurgebieden op wandelafstand is dus niet enkel goed voor de natuur, maar ook voor onze eigen gezondheid.

In Vlaanderen blijft de praktijk beperkt tot initiatieven die zich vaak geïsoleerd van mekaar ontwikkelen. Sommige huisartsen schrijven wandelen in het groen al voor aan hun patiënten. Verschillende woonzorgcentra investeren in gezonde natuurvriendelijke tuinen, afgestemd op bijvoorbeeld personen met dementie. Moeilijk opvoedbare jongeren of personen met een mentale beperking vinden meer eigenwaarde door te werken in de natuur. Stadsgroen wordt platgelopen door mensen op zoek naar afleiding en rust. Telkenmale stellen we een immense goodwill en enthousiasme vast voor deze prachtige ideeën maar voor de daadwerkelijke uitwerking blijken de middelen en kennis om het medium 'tuin/natuur' op een therapeutische wijze in te schakelen in het behandlungsprogramma te ontbreken.

Om de positieve impact van groen op onze gezondheid te maximaliseren, stellen we initiatieven in verschillende beleidsdomeinen voor:

- Ruimtelijke ordening: groennormen rond kwetsbare bestemmingen (= crèches, scholen, woonzorgcentra, ziekenhuizen), vrijwaren/inrichten van groenzones in functie van gezondheid, (trage) wegen die uitnodigen om meer te bewegen in het groen, ...
- Natuur: alle en vooral kwetsbare mensen stimuleren om meer te wandelen en te werken in de natuur, aanleg van rolstoel- en prikkelpaden in het groen stimuleren, ...
- Welzijn/gezondheid: zorggroen stimuleren in en rond zorgcentra, (ergo)therapie en sporten in het groen stimuleren, groen als therapeutisch medium aanwenden, ...
- Onderwijs: wetenschappelijk onderzoek, opleidingen rond groen en gezondheid, ...

Rond al deze thema's willen we een gezamenlijke werking opstarten. Uiteraard is het de bedoeling om andere organisaties werkzaam rond 'groen en gezondheid' hierbij te betrekken.

Doel van deze visietekst is een vraag naar structurele ondersteuning en erkenning vanuit het beleid om tegemoet te komen aan deze urgente behoefte binnen het zorglandschap. Zo kan er vanuit preventief oogpunt meer geïnvesteerd worden in een groene leefomgeving ten bate van onze gezondheid. Om de kennis en beleidsaanbevelingen rond dit thema te bundelen en verder uit te bouwen zal een netwerk/steunpunt groen en gezondheid nodig zijn. Van daaruit kunnen pilootprojecten en praktijkonderzoeken verder uitgebouwd worden op basis waarvan nieuw beleid vorm kan krijgen.

Walter Cremers
Voorzitter Limburg.net

Ben Lambrechts
Algemeen directeur PXL

Luc Vanhoegaerden
Voorzitter Terra Therapeutica

Chris Steenwegen
Directeur Natuurpunt

Leen Laenens
Voorzitter Velt

Ondersteunende organisaties:

CM. Hoe gaat het met u?